

“EKO-QALAM” G‘OYASI VA UNING QISHLOQ XO‘JALIGIDA BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDAGI YOZUVDAN YASHILLIKKA TOMON MAVZUSIDA**Po'latova Husnora Burgutali qizi**

Toshkent davlat agrar universiteti talabasi.

qizi.tursunalipulatov15090506@gmail.com**Rustamova Sevinch Akbar qizi**

Toshkent davlat agrar universiteti talabasi.

rusramovasevinch@gmail.com**Majidova Sarvinoz Orifjon qizi**

Toshkent davlat agrar universiteti talabasi.

majidovasarvinoz60@gmail.com**Sherqulova Shoira Rahmatillo qizi**

Toshkent davlat agrar universiteti talabasi.

sherkulovashoira991@gmail.com<https://doi.org/10.5281/zenodo.19881628>

Annotatsiya. Bugungi kunda ekologik muammolar tobora keskinlashib borayotgan bir paytda, har bir kichik tashabbus ham katta o'zgarishlarga sabab bo'lishi mumkin. Shunday innovatsion va ramziy g'oyalardan biri — “Eko-qalam” tashabbusidir. Bu g'oya oddiy yozuv vositasini tabiatni asrash va qishloq xo'jaligida barqarorlikni ta'minlash bilan bog'laydi.

Ushbu maqolada ekologik innovatsiyalardan biri bo'lgan “eko-qalam” g'oyasi va uning qishloq xo'jaligida barqarorlikni ta'minlashdagi ahamiyati yoritiladi. Eko-qalam orqali urug' ekish, chiqindilarni kamaytirish va yosh avlodni tabiatga mehr ruhida tarbiyalash masalalari tahlil qilinadi.

ON THE IDEA OF "ECO-PEN" AND ITS ROLE IN ENSURING SUSTAINABILITY IN AGRICULTURE: FROM WRITING TO GREENING

Abstract. Nowadays, as environmental issues become increasingly acute, even a small initiative can lead to significant changes. One such innovative and symbolic idea is the "Eco-Pen" initiative. This idea links a simple writing tool to nature conservation and ensuring sustainability in agriculture.

This article highlights the idea of an "eco-pen" as one of the environmental innovations and its significance in ensuring sustainability in agriculture. Through an eco-pencil, issues of sowing seeds, reducing waste, and educating the younger generation in the spirit of love for nature are analyzed.

Kalit so'zlar: Eko-qalam, barqaror qishloq xo'jaligi, ekologiya, urug' ekish, innovatsiya, yashil texnologiyalar, bio-parchalanish.

Keywords: Eco-pen, sustainable agriculture, ecology, seed sowing, innovation, green technologies, biodegradation.

Kirish. Bugungi kunda global ekologik muammolar insoniyat oldida muhim vazifa sifatida turibdi. Ayniqsa, qishloq xo'jaligida ekologik muvozanatni saqlash va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish dolzarb masaladir. Shu nuqtai nazardan, innovatsion yechimlar, jumladan, eko-qalam kabi oddiy, ammo samarali vositalar katta ahamiyat kasb etadi.

Eko-qalam — bu ishlatilgandan so'ng tashlab yuborilmaydigan, balki ichidagi urug'lar orqali o'simlikka aylanishi mumkin bo'lgan ekologik mahsulotdir.

“Eko-qalam” — bu maxsus ishlab chiqilgan qalam bo‘lib, uning ichki qismiga turli o‘simlik urug‘lari joylashtiriladi. Qalamdan foydalanib bo‘lingach, uni tashlab yuborish o‘rniga tuproqqa qadash mumkin. Natijada u parchalanib, ichidagi urug‘ unib chiqadi. Bu jarayon oddiy iste‘mol predmetini yashillik manbaiga aylantiradi.

Mazkur g‘oya “o‘zing yozuvingni o‘stir” degan ramziy ma‘noni ham o‘zida mujassam etadi. Ya‘ni inson yozgan har bir fikri, qilgan har bir harakati kelajak uchun qandaydir natija berishini eslatadi. Shu jihatdan “Eko-qalam” nafaqat ekologik mahsulot, balki tarbiyaviy vosita hamdir.

Qishloq xo‘jaligida barqarorlikni ta‘minlash nuqtai nazaridan, bu g‘oya bir nechta muhim jihatlariga ega. Birinchidan, u chiqindilarni kamaytirishga xizmat qiladi. Oddiy plastik qalamlar tabiatda uzoq vaqt saqlanib qoladi, “Eko-qalam” esa biologik parchalanadi. Ikkinchidan, u ko‘kalamzorlashtirishni rag‘batlantiradi. Har bir ishlatilgan qalam yangi o‘simlikka aylanishi mumkin. Bu esa ayniqsa qishloq hududlarida yashil maydonlarni kengaytirishga yordam beradi.

Natija. “Eko-qalam” g‘oyasini amaliyotga joriy etish orqali bir qator ijobiy natijalarga erishish mumkin. Avvalo, ekologik toza mahsulotlardan foydalanish madaniyati shakllanadi.

Oddiy iste‘mol buyumi hisoblangan qalamning qayta hayotga ega bo‘lishi, ya‘ni o‘simlikka aylanishi chiqindilar miqdorini kamaytiradi.

Ikkinchidan, ushbu g‘oya qishloq xo‘jaligida mikro darajada bo‘lsa-da, yashil hududlarni kengaytirishga xizmat qiladi. Har bir ekilgan “eko-qalam” kichik bo‘lsa ham, biologik xilmaxillikni oshirishga hissa qo‘shadi. Ayniqsa, bu jarayon maktablar, fermer xo‘jaliklari va uy tomorqalarida keng qo‘llansa, uning samarasi sezilarli darajada ortadi.

Uchinchidan, “O‘zing yozuvingni o‘stir” tamoyili orqali insonlarda mas‘uliyat hissi kuchayadi. Har bir yozilgan fikrning “meva berishi” g‘oyasi yosh avlodni ijodkorlikka, tabiatga mehr bilan qarashga undaydi. Bu esa kelajakda ekologik ongli fermerlar va mutaxassislarning yetishib chiqishiga zamin yaratadi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, “Eko-qalam” g‘oyasi oddiy innovatsiya bo‘lishiga qaramay, u chuqur ekologik va ijtimoiy mazmunga ega. U qishloq xo‘jaligida barqarorlikni ta‘minlashga bevosita katta miqyosda ta‘sir ko‘rsatmasligi mumkin, biroq inson ongini o‘zgartirish orqali uzoq muddatli ijobiy natijalarga olib keladi.

Barqaror rivojlanish aynan shunday kichik, ammo samarali tashabbuslardan boshlanadi.

Agar har bir inson o‘z kundalik hayotida ekologik yondashuvni qo‘llasa, bu umumiy tizimda katta o‘zgarishlarga sabab bo‘ladi. “Eko-qalam” esa ana shu o‘zgarishlarning ramziy boshlanishi sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Qishloq xo‘jaligi vazirligi materiallari 2025 y.
2. “Barqaror rivojlanish asoslari” – o‘quv qo‘llanma 2019 y.
3. Otaqulov U.X. 2022 y. Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti ekologiya va atrof-muhit muhofazasi bo‘yicha ilmiy maqolalar to‘plami.
4. FAO (BMTning oziq-ovqat va qishloq xo‘jaligi tashkiloti) hisobotlari 2024 y.
5. Internet manbalari va zamonaviy agrotexnologiyalar bo‘yicha maqolalar